

EVROPSKÝ PARLAMENT

2004

2009

Dokument ze zasedání

A6-0231/2008

5. 6. 2008

ZPRÁVA

o návrhu rozhodnutí Rady v souladu s čl. 122 odst. 2 Smlouvy o přijetí
jednotné měny Slovenskem ke dni 1. ledna 2009
(KOM(2008)0249 – C6-0198/2008 – 2008/0095(CNS))

Hospodářský a měnový výbor

Zpravodaj: David Casa

Vysvětlivky k označení legislativních postupů

- * (Postup konzultace)
většina odevzdaných hlasů
- **I Postup spolupráce (první čtení)
většina odevzdaných hlasů
- **II Postup spolupráce (druhé čtení)
*většina odevzdaných hlasů pro schválení společného postoje
většina všech poslanců Parlamentu pro zamítnutí nebo změnu
společného postoje*
- *** Postup souhlasu
*většina všech poslanců Parlamentu s výjimkou případů uvedených
v článcích 105, 107, 161 a 300 Smlouvy o ES a článku 7 Smlouvy
o EU*
- ***I Postup spolurozhodování (první čtení)
většina odevzdaných hlasů
- ***II Postup spolurozhodování (druhé čtení)
*většina odevzdaných hlasů pro schválení společného postoje
většina všech poslanců Parlamentu pro zamítnutí nebo změnu
společného postoje*
- ***III Postup spolurozhodování (třetí čtení)
většina odevzdaných hlasů pro schválení společného návrhu

(Druh postupu závisí na právním základu navrženém Komisí.)

Pozměňovací návrhy k legislativnímu textu

V pozměňovacích návrzích Parlamentu je pozměněný text zvýrazněn **tučnou kurzivou**. Pokud pozměňovací návrh Parlamentu přejímá stávající ustanovení pozměňujících aktů, která Komise nezměnila, jsou tyto části označeny **tučně**. Případné vypuštění takovýchto úseků se označuje takto: [...]. Zvýraznění **normální kurzivou** je upozorněním pro technická oddělení a označuje části legislativního textu, u nichž je navržena oprava, a má sloužit k usnadnění vypracování konečného znění (např. zjevné chyby nebo vynechání textu v některé jazykové verzi). Tyto navržené opravy podléhají dohodě příslušných oddělení.

OBSAH

	Strana
NÁVRH LEGISLATIVNÍHO USNESENÍ EVROPSKÉHO PARLAMENTU	5
VYSVĚTLUJÍCÍ PROHLÁŠENÍ.....	8
POSTUP.....	11

NÁVRH LEGISLATIVNÍHO USNESENÍ EVROPSKÉHO PARLAMENTU

**o návrhu rozhodnutí Rady v souladu s čl. 122 odst. 2 Smlouvy o přijetí jednotné měny Slovenskem ke dni 1. ledna 2009
(KOM(2008)0249 – C6-0198/2008 – 2008/0095(CNS))**

(Postup konzultace)

Evropský parlament,

- s ohledem na návrh Komise Radě (KOM(2008)0249),
 - s ohledem na konvergenční zprávu Komise pro rok 2008 (KOM(2008)0248) týkající se Slovenska a konvergenční zprávu Evropské centrální banky (ECB) z května 2008,
 - s ohledem na doporučení pro rozhodnutí Rady, kterým se ruší rozhodnutí 2005/182/ES o existenci nadměrného schodku na Slovensku (SEK(2008)0572),
 - s ohledem na své usnesení ze dne 12. července 2007 o výroční zprávě o eurozóně za rok 2007¹,
 - s ohledem na své usnesení ze dne 20. června 2007 o zlepšení způsobu konzultace Parlamentu v postupech týkajících se rozšíření eurozóny²,
 - s ohledem na své usnesení ze dne 1. června 2006 o rozšíření eurozóny³,
 - s ohledem na rozhodnutí Rady 2003/223/ES ze dne 21. března 2003 o změně čl. 10 odst. 2 statutu Evropského systému centrálních bank a Evropské centrální banky⁴,
 - s ohledem na své usnesení ze dne 13. března 2003 o doporučení Evropské centrální banky na návrh rozhodnutí Rady o změně čl. 10 odst. 2 statutu Evropského systému centrálních bank a Evropské centrální banky⁵,
 - s ohledem na čl. 122 odst. 2 Smlouvy o ES, podle kterého Rada konzultovala Parlament (C6-0198/2008),
 - s ohledem na článek 51 jednacího řádu,
 - s ohledem na zprávu Hospodářského a měnového výboru (A6-0231/2008),
- A. vzhledem k tomu, že Slovensko splnilo maastrichtská kritéria podle článku 121 Smlouvy o ES a v něm zmíněného Protokolu o konvergenčních kritériích,
- B. vzhledem k tomu, že delegace Hospodářského a měnového výboru Evropského

¹ Přijaté texty, P6_TA(2007)0348.

² Přijaté texty, P6_TA(2007)0276.

³ Úř. věst. C 298 E, 8.12.2006, s. 249.

⁴ Úř. věst. L 83, 1.4.2003, s. 66.

⁵ Úř. věst. C 61 E, 10.3.2004, s. 374.

parlamentu poprvé navštívila Slovensko, aby posoudila připravenost této země na vstup do eurozóny,

- C. vzhledem k tomu, že deset let po vytvoření Hospodářské a měnové unie zkušenosti ukazují, že motivace k uskutečnění strukturálních reforem se po připojení k eurozóně snižuje, a že otázka udržitelnosti nabyla na významu,
1. schvaluje návrh Komise;
 2. podporuje přijetí eura na Slovensku ke dni 1. ledna 2009;
 3. konstatuje, že článek 121 Smlouvy o ES vymezuje dosažení vysokého stupně udržitelné konvergence na základě toho, jak jednotlivé členské státy splnily následující kritéria: dosažení vysokého stupně cenové stability, dlouhodobě udržitelný stav veřejných financí, dodržování normálního flukтуаčního rozpětí stanoveného mechanismem směnných kurzů, stálost konvergence dosažené členským státem a jeho účasti v mechanismu směnných kurzů Evropského měnového systému, která se odráží v úrovních dlouhodobých úrokových sazeb;
 4. konstatuje, že konvergenční zpráva ECB z roku 2008 uvádí rizika týkající se udržitelnosti dosažené nízké míry inflace, a vyzývá k provedení nezbytných kroků sloužících k zamezení inflaci;
 5. je znepokojen nesouladem mezi konvergenčními zprávami Komise a ECB ohledně udržitelnost míry inflace;
 6. doporučuje, aby slovenská vláda zřídila středisko, jež by v týdenních intervalech sledovalo ceny vybraného množství základního zboží, a tím čelila mylným představám o růstu cen;
 7. vyzývá vládu Slovenska, aby zajistila pokračování nezbytných strukturálních reforem v oblasti trhu práce, služeb a zboží, jež by vedly především ke zvýšení mobility pracovních sil a investicím do lidského kapitálu; žádá slovenskou vládu, aby zajistila hospodářskou soutěž, a to zejména v citlivých odvětvích, jako je energetika;
 8. vyzývá slovenskou vládu, aby ve spolupráci se Slovenskou národní bankou zajistila stabilní prostředí s nízkou inflací, čehož lze dosáhnout další fiskální konsolidací a dostatečně restriktivní fiskální politikou, jejímž střednědobým cílem bude vyrovnaný rozpočet; žádá sociální partnery na Slovensku, aby v dohledné budoucnosti udržovali růst mezd v mezích růstu produktivity práce;
 9. zdůrazňuje, že je třeba, aby daňové politiky členských států, které jsou součástí eurozóny, byly v souladu se zásadami řádné veřejné správy v daňové oblasti;
 10. opakuje své zásadní stanovisko, že Rada a Komise by měly zaujmout postoj, že jakýkoli postup při nadměrném schodku členského státu musí být uzavřen před vyhodnocením plnění maastrichtských kritérií, jak to stanoví článek 2 Protokolu o konvergenčních kritériích; lituje, že Komise v tomto ohledu opět neuplatnila Smlouvu správně;

11. vyzývá členské státy, aby umožnily Komisi posoudit plnění maastrichtských kritérií na základě konkrétních, aktuálních, spolehlivých a vysoce kvalitních údajů;
12. je znepokojen nízkou podporou eura ze strany slovenských občanů; žádá proto slovenské orgány, aby posílily informační kampaň s cílem vysvětlit veřejnosti klady jednotné měny a aby podnikly všechny nezbytné kroky k minimalizaci růstu cen v přechodném období;
13. bere na vědomí úsilí, jež všechny strany vynaložily ke zlepšení podmínek, za nichž Parlament vykonává podle článků 121 a 122 Smlouvy o ES své právo konzultace, co se týče informací a časového harmonogramu, a vítá iniciativu Hospodářského a měnového výboru uspořádat informační návštěvu Slovenska, aby mohl sám posoudit situaci;
14. vyzývá Komisi a ECB, aby před doporučením konečného směnného kurzu pro slovenskou korunu posoudily všechny související aspekty;
15. vyzývá Radu, aby informovala Parlament, bude-li mít v úmyslu odchýlit se od znění schváleného Parlamentem;
16. vyzývá Radu, aby znovu konzultovala s Parlamentem, bude-li mít v úmyslu podstatně změnit návrh Komise;
17. pověřuje svého předsedu, aby předal tento postoj Radě, Komisi, Evropské centrální bance, euroskupině a vládám a parlamentům členských států.

VYSVĚTLUJÍCÍ PROHLÁŠENÍ

Dne 4. dubna 2008 požádalo Slovensko na základě čl. 122 odst. 2 Smlouvy o ES o posouzení svého plnění podmínek nezbytných pro přijetí eura ke dni 1. ledna 2009. Hlavní část konvergenčních zpráv vypracovávaných Komisí a ECB se řídí čl. 121 odst. 1 Smlouvy o ES a Protokolem o konvergenčních kritériích, který tvoří přílohu Smlouvy. Slovensko je v současné době „členským státem s odchylkou“, a proto není členem eurozóny.

Čl. 122 odst. 2 Smlouvy o ES stanoví, že Rada na základě zpráv Komise a ECB po konzultacích Evropského parlamentu, projednání v Radě a jednání ve složení hlav států či vlád rozhodne kvalifikovanou většinou na návrh Komise, které členské státy s odchylkou splňují nezbytné podmínky kritérií nastavených čl. 121 odst. 1, a zruší odchylky příslušných členských států. Dne 7. května 2008 Komise navrhla, aby Slovensko přijalo euro v roce 2009.

Evropský parlament musí posoudit předloženou konvergenční zprávu a vydat stanovisko. I přes značné výhrady týkající se jednotlivých otázek zpravodaj doporučuje, aby odchylka byla zrušena s platností od 1. ledna 2009.

Konvergenční kritéria podle čl. 121 odst. 1 Smlouvy o ES a zejména pak vysoký stupeň trvalé konvergence vyžadují splnění:

1. Slučitelnosti vnitrostátních právních předpisů s článkem 108 a 109 a se statutem ESCB.

Pro odstranění neslučitelností uváděných v Konvergenční zprávě pro rok 2006 Slovensko odpovídajícím způsobem upravilo zákon o Národní bance Slovenska. Ve svém právním posudku ECB a Komise došly k závěru, že tyto změny vytvořily opatření plně slučitelná se Smlouvou a statutem ESCB. Kritérium je splněno.

2. Dosažení vysoké úrovně cenové stability

S průměrnou mírou inflace ve výši 2,2 % v referenčním období (duben 2007 až březen 2008) se Slovensko jednoznačně nachází pod referenční hodnotou 3,2 %. Kritérium je zcela splněno. Nicméně přetrvávají pochybnosti, pokud jde o udržitelnost této nízké míry inflace: za prvé se některé faktory, které dosud přispívaly k nízké inflaci, mohou ukázat jako dočasné. Již v březnu 2008 míra inflace vzrostla na 3,6 %. Za druhé mělo zhodnocení nominálního směnného kurzu slovenské koruny deflační dopad, který skončí, jakmile bude přijato euro. Za třetí naznačuje relativně nízká úroveň cen (58 % průměru EU v roce 2006) možnost nárůstu cen z dlouhodobého hlediska. Vzhledem k těmto okolnostem považuje zpravodaj za důležité, aby byly dodrženy přijaté politické závazky, jako je prohlášení zaměstnavatelů a odborových svazů o zachování růstu mezd v závislosti na růstu produktivity práce a závazek vlády dosáhnout vyrovnaných veřejných financí do roku 2011.

3. Dlouhodobě udržitelný stav veřejných financí

Slovenský deficit veřejných financí se během posledních let snížil a v roce 2007 dosáhl 2,2 % HDP (odhad pro rok 2008 činí 2,0 %), což je značně pod referenční hodnotou 3 %. Přetrvávají nicméně pochybnosti, zda jsou nízké rozpočtové deficity na Slovensku dlouhodobě udržitelné, zejména proto, že vzhledem k velkému tempu růstu v posledních letech byl možný přísnější přístup v daňové oblasti, a vzhledem k očekávanému nižšímu tempu růstu v budoucnosti. Již odhad na rok 2009 ve výši 2,3 % výrazným způsobem překračuje národní cíl ve výši 1,7 % HDP. Navíc se očekává zhoršení strukturálního deficitu mezi lety 2007 a 2008, což není v souladu s Paktem o stabilitě a růstu.

Poměr veřejného zadlužení k HDP od roku 2000 výrazně poklesl zejména díky příjmům z privatizace a v roce 2007 dosáhl míry 29,4 %, což je výrazně pod referenční hodnotou 60 %.

V současné době se na Slovensko vztahuje rozhodnutí Rady o existenci nadměrného schodku. Podle článku 2 Protokolu o konvergenčních kritériích je nezbytné, aby se „v době šetření“ na daný členský stát nevztahovalo rozhodnutí Rady podle čl. 104 odst. 6 Smlouvy o existenci nadměrného schodku. Kritérium bude splněno pouze tehdy, pokud Rada rozhodne o zrušení postupu při nadměrném schodku pro Slovensko, což znamená, že v současné době, tj. v době provádění šetření, není kritérium splněno.

Ve svém usnesení z 18. června 2007 o zlepšení metod konzultací Parlamentu týkajících se postupů pro rozšíření eurozóny vyzval Evropský parlament Komisi a Radu, aby přijaly stanovisko, podle kterého by před vyhodnocením plnění maastrichtských kritérií musel být ukončen postup při nadměrném schodku týkající se členského státu. Skutečnost, že se na členský stát nevztahuje postup při nadměrném schodku, je pro něj důležitou zkouškou, aby prokázal, že je schopen a ochoten dodržovat Pakt o stabilitě a růstu, který je sám o sobě zásadní součástí správy EMU. Proto by nemělo být bráno na lehkou váhu, že opět nebyl včas odvolán postup při nadměrném schodku.

4. Dodržování normálních flukтуаčních rozpětí mechanismů směnných kurzů II (ERM II) po dobu minimálně dvou předchozích let

Slovensko se účastní ERM II od 28. listopadu 2005. Od té doby se slovenská koruna oproti euru zhodnotila. S platností od 19. března 2007 byla jako odraz tohoto zhodnocení slovenské koruny její střední parita v ERM II přeceněna o 8,5 %. Od té doby se slovenská koruna opět zhodnotila a obchoduje se v rámci flukтуаčních rozpětí, avšak výrazně nad současnou střední paritou. Nicméně v posledních dvou letech nedošlo k devalvaci, kritérium je splněno.

5. Trvanlivost konvergence, jak ji odráží míry dlouhodobých úrokových sazeb

Průměrná dlouhodobá úroková sazba v referenčním období představovala 4,5 %, což je výrazně pod referenční hodnotou ve výši 6,5 %. Kritérium je splněno.

6. Hospodářská integrace a konvergence

V souladu s čl. 121 odst. 1 posledním oddílem musí být přezkoumány také další faktory týkající se hospodářské integrace a konvergence, tj. integrace finančního trhu a trhu s výrobky a vývoj platební bilance.

Slovenské hospodářství je vysoce integrováno do EU, vykazuje rozsáhlé vztahy s ostatními členskými státy, pokud jde o obchod a přímé zahraniční investice, a jeho finanční sektor je z podstatné části integrován do hospodářství EU. Bilance zahraničního obchodu (tj. kombinace běžného a kapitálového účtu platební bilance) byla v posledních letech velice nestálá, přičemž deficity dosud mohly být vždy financovány velkými čistými přílivy přímých zahraničních investic. V roce 2006 Slovensko dosáhlo HDP na osobu z hlediska kupní síly 63,7 % průměru EU-27. Kritérium je splněno.

7. Mechanismus hlasování v Radě guvernérů ECB

V souladu s čl. 10 odst. 2 statutu ESCB se mechanismus hlasování v Radě guvernérů ECB změní, jakmile počet guvernérů zastupujících národní centrální banky (NCB) eurozóny přesáhne 15, což nastane, pokud Slovensko vstoupí do eurozóny.

V roce 2003 Rada přijala rozhodnutí týkající se nového mechanismu hlasování opírající se o doporučení ECB. Cílem této změny je, aby si Rada guvernérů ECB v rozšířené eurozóně udržela odpovídající způsobilost pro účinné a včasné rozhodování. Toto rozhodnutí zavádí rotační systém založený na klasifikaci zemí do tří kategorií v závislosti na jejich velikosti stanovené jejich HDP a bankovní činností. Nicméně Evropský parlament ve svém usnesení doporučení ECB odmítl a potvrdil stávající pravidlo, čímž všichni guvernéri NCB eurozóny mají plná a neomezená hlasovací práva, a zavádí systém, podle něhož jsou operativní rozhodnutí, jako je stanovení úrokových měr, činěna Výkonnou radou rozšířenou na devět členů. Posledně uvedené řešení nicméně vyžaduje změnu ve Smlouvě o ES.

Ačkoli by Rada guvernérů ECB mohla dvoutřetinovou většinou rozhodnout o odložení zahájení rotačního systému do doby, než počet guvernérů překročí 18, zastává zpravodaj stanovisko, že mechanismus rotačního systému, tj. pořadí, v jakém by hlasovací práva rotovala a četnost rotace, by měl být co nejdříve upřesněn, aby byl připraven na další rozšíření eurozóny.

8. Konzultace Evropského parlamentu

Poté, co se ukázalo, že provedení bezvýhradného a objektivního přezkoumání konvergenčních kritérií v souladu s podmínkami stanovenými Smlouvou o ES o přijetí eura Slovinskem, Kypru a Maltou je složité, přijal Evropský parlament usnesení o zlepšení metody konzultace Evropského parlamentu ohledně postupů týkajících se rozšíření eurozóny. Komise poskytla Evropskému parlamentu více času na jednání, a přijala proto konvergenční zprávu pro rok 2008 co možná nejdříve po zveřejnění údajů o stavu schodku a dluhu Eurostatem, který také souhlasil se zveřejněním těchto údajů před vypršením zákonné lhůty. Evropský parlament tento přístup velice oceňuje, nicméně stále požaduje širší časový rámec.

POSTUP

Název	Přijetí jednotné měny Slovenskem k 1. lednu 2009
Referenční údaje	KOM(2008)0249 – C6-0198/2008 – 2008/0095(CNS)
Datum konzultace s EP	19.5.2008
Příslušný výbor Datum oznámení na zasedání	ECON 22.5.2008
Zpravodaj(ové) Datum jmenování	David Casa 10.7.2007
Projednání ve výboru	19.5.2008 2.6.2008
Datum přijetí	3.6.2008
Výsledek závěrečného hlasování	+: 33 -: 4 0: 8
Členové přítomní při závěrečném hlasování	Mariela Velichkova Baeva, Zsolt László Becsey, Pervenche Berès, Sharon Bowles, Udo Bullmann, David Casa, Manuel António dos Santos, Jonathan Evans, Elisa Ferreira, José Manuel García-Margallo y Marfil, Donata Gottardi, Dariusz Maciej Grabowski, Benoît Hamon, Karsten Friedrich Hoppenstedt, Sophia in 't Veld, Othmar Karas, Piia-Noora Kauppi, Wolf Klinz, Christoph Konrad, Guntars Krasts, Kurt Joachim Lauk, Andrea Losco, Astrid Lulling, Florencio Luque Aguilar, Hans-Peter Martin, John Purvis, Alexander Radwan, Bernhard Rapkay, Dariusz Rosati, Eoin Ryan, Antolín Sánchez Presedo, Olle Schmidt, Peter Skinner, Margarita Starkevičiūtė, Ivo Strejček, Ieke van den Burg, Cornelis Visser
Náhradník(ci) přítomný(i) při závěrečném hlasování	Dragoș Florin David, Mia De Vits, Ján Hudacký, Janusz Lewandowski, Vladimír Maňka, Theodor Dumitru Stolojan
Náhradník(ci) (čl. 178 odst. 2) přítomný(i) při závěrečném hlasování	Edit Bauer, Tobias Pflüger